

Izhaja vsak ponedeljek, sredo in petek. Velja za celo leto 30 lir, za pol leta 15 lir, za tri mesece 7 lir 50 stot., za en mesec 2 liri 80 stot. Naročila se sprejemajo vsak dan, a naroča naj se tako, da poteče rok ob koncu meseca. Posamezna številka 20 st. — Uredništvo: ul. Družinskega št. 3. Telefon 19-50 in 588. — Dopisništvo: vsak ponedeljek, sredo in petek. — Oglasi se računajo v širokosti enega kolone 67 mm. Finančni oglaš po 1 liru; osmrtnice, zahvale, poslanice, valila po 80 stot.; trgovski in obrtniški oglaš po 60 stot. — Plača se naprej. — Oglase sprejema Inzeratni oddelček „Dela“.

DELO

Nacionalisti govore proti komunizmu kakor da je sad želje in volje posameznikov. Oni nočejo razumeti, da je komunizem orjaško zgodovinsko socialno gibanje, proletarskih mas, ki mora prej ali slej zmagati.

V TRSTU, ponedeljek 22. novembra 1920.

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE V JULIJSKI BENEČIJI

Leto I. - Štev. 75.

KARL RADEK: Obrekovalcem sovjetske Rusije

Potrebno je, da pričujočemu članku napišemo par uvodnih besed. Ker med obrekovalci sovjetske Rusije, katerim posveča sodr. Radek sledeči članek ni samo socijal-patriot Dittmann s svojimi tovariši desnega krila. Neodvisne socialistične stranke Nemčije. Enakih obrekovalcev Rusije je cel legijon. Med prvimi je ves kapitalistični svet, buržuazija vseh narodnosti. Meščanstvo je brezumno proti mladi Rusiji delavskih in kmečkih svetov. Ono nima nobene silne ideje, da bi jo postavilo proti ideji komunizma. Zato meščanstvo obrekuje Sovjetsko Rusijo, laže o nji in jo pezuje. In k temu meščanstvu se pridružujejo takim imenovani socijalni patrioti in socijalni oportunisti vseh dežel. To so ljudje tipa Dittmann. Tudi v Italiji jih imamo. Razlika med nemškimi in italijanskimi socijalpatrioti je ta, da so nemški odkriti sovražniki komunizma v Rusiji, italijanski pa zakriti. Ti ljudje govorijo o ruskem gladi itd. Oni vidijo pezd v očeh ruskih sodrugov, ne vidijo pa bruna v svojih lastnih očeh. — Naši čitatelji se prepričajte o dejanskem stanju v Sovjetski Rusiji, ako le zasledujete potek njene borbe proti vesoljni kontrarevoluciji. Zlasti jih opozarjamo na rubriko »Iz Sovjetske Rusije«, v kateri prinašamo kratka poročila o prvih sadovih in uspehih ruskega revolucionarnega proletariata na polju kulture in gospodarstva, in v politični in vojaški upravi.

Ako govori Dittmann o malomarnosti ruskega delavskega razreda, ki je doprinesel v boju za socijalizem več žrtve, kakor vsaka druga skupina svetovnega proletariata in kateri je izsilil s svojimi dejanji poglavarju evropske protirevolucije, Lloyd Georgeu priznanje: »Z oboroženo silo jih ne bomo premagali,« zadostuje pibiti to Dittmannovo trditve, da se pokaže nemškemu proletariatu vso duševno ubožstvo tega gospoda.

Ako trdi Dittmann o ruski komunistični stranki, »da je izdala idejo o demokraciji samoupravi in samoodločbi ter prišla počasi do ustvaritve sistema državne prisiljenosti na vseh poljih vsakdanjega življenja,« ako pravi, da je ta stranka »postavila mesto diktature proletariata, diktaturo nad proletariatom in postavila proletariatu celo poleg zakrknjenih kmečkih mas za orodje svoje politike,« je to navadna izmišljotina, kakor to vsak misleči delavec lahko izprevidi. S pomočjo kakih sredstev vladajo boljševiki? Kmetje na podlagi Dittmannovega dokaza niso komunisti; buržuazija je nedvomno protikomunistična; častniki in uradniki niso komunisti. Torej kaj je omogočalo tej mali skupini boljševiških voditeljev voditi triletno vojno, ustanoviti ljudsko armado, voditi jo v boj in držati se vkljub stranskim težkostim? Na koga se opirajo ruski boljševiki? Kdo so vsi tisti komisarji, ki preskrbujejo vse produkte za deželo, ki vzdržujejo železniški promet? Kdo so ti? Stojimo pred resničnim čudežem, katerega pa je lahko razlagati. Dittmann mora vse to zamočlati, da izpodbije resnico, da se držijo boljševiki le s pomočjo ruskega delavstva in lahko tudi vstrajajo. 240.000 delavcev-komunistov tvori do ruske ljudske armade. Desettisoč izobraženih delavcev tvori vodilno armado sovjetskega sistema. Dittmann — ta mali strankarski birokrat, ki je čepel skozi dvajset let v dobro zakurjeni strankini pisarni v spletnem plašču in copatah za slavo vse osvobojujočega socijalizma in je lepil znamenje — iz kakega vzroka prištevajo na te delavce med uradništvo in jih briše iz vrst bojujočega se proletariata.

Delavstvo se ne sme vmešavati v vodstvo industrije, katerega naj se vodi od »zgornje« — pravi demokracijski socijalist Wilhelm Dittmann. In kdo je ta »zgornja«? »Zgoraj« so ljudska zastopstva, ki so sestavljene iz zastopnikov obratov, iz strokovnjakov in zastopnikov proletarske moči. Pametni »marxisti«, h katerim se prištevajo Dittmann, so proglasili prej za sindikalizem pojav, da so vzeli delavci v prvi periodi revolucije posamezne tovarne v svoje roke in so jih hoteli upravljati po svojih nazorih. Sedaj pa, ko se je delavstvo po nadaljem razvoju revolucije preprečilo, da morajo voditi industrijo delavski zastopniki, kakor strokovne organizacije, obratni sveti na podlagi industrijskih panog, pravi Dittmann, da je »uprava od zgoraj«, katero trpijo delavci le zato, ker so že zdajna vajeni ubogati svoje višje.

Ko se je Dittmann toliko nalagal o ruskem naprednem proletariatu, mu je preostalo le še, da se laže o vseh ruskih delavskih svetih in ruski komunistični stranki. On izjavlja, da delavski sveti ne obstajajo. To je seveda navadna laž, kakor se prepriča lahko vsak pošten meščanski častnikar v poljubnem ruskem mestu. Res je, da ni življenja sovjetov v marsikaterem oddaljenem kraju posebno živahno. To pa se da razlagati s tem, da se je odposlalo najenergičnejše in komunistični stvari najbolj udane delavce, po deset- in stotisoč vsaki mesec iz enega kraja Rusije v drugi, na delo v armadi, h prometu in v boju proti lakoti. Vse to jemlje pokrajinskim sovjetom najboljše moči, katerim preostaja premalo časa za različne razgovore in resolucije. Sovjetska Rusija sedi vedno na sedlu in je na železnici; lačna nadaljuje svoj pohod in odloča vse s pomočjo svojih pušk. Dittmann trdi, da se nahaja v ruski komunistični stranki, ki šteje 600.000 članov, le enajst odstotkov delavcev. Pri tej trditvi se sklicuje na uradno strankino statistiko. Naj pove Dittmann, kje je izšla taka statistika? Sestav Komunistične stranke Rusije je sledeči: 64 odst. vseh članov je tovarniških delavcev, 12 odst. kmetov in 24 odst. — sovjetskih uslužbencev, ki izhajajo po večini iz delavskih vrst. Ruska Komunistična stranka drži lahko vladno krmilo v svojih rokah kljub vsem težkostem gospodarskega položaja le zato, ker najde v vsakem nevarnem trenutku podporo v masah. Ko so bili Wilhelm Dittmann in njegovi prijatelji v vladi, niso dajali nobenih računov o svojem delovanju na javnih zborovanjih. Ruski komisarji delajo to teden za tednom, na stoterih zborovanjih, kjer jim stavijo de-

setisoči delavcev vprašanja, ki dobijo javne odgovore na vsa malenkostna vprašanja.

Da predloži nemškemu delavstvu nespodobnost ruskega komunizma, je objavil Dittmann članek: »O položaju nemškega delavstva v Rusiji.« Ti so prišli v Rusijo duševno in materialno nepriljubljeni, kljub svarilu zastopnikov Sovjetske Rusije. Naš slabi kruh jim ni dišal. Le z našo energijo je mogoče preskrbovati pri tem razdejanem prometu milijonsko armado in dati delavstvu ta slabi kruh. Njim niso ugajala stanovanja, kjer ni bilo naslanjačev, na potovanje niso dobili odelj. Toda proletarski predbojnik Wilhelm Dittmann jim ni rekel: »Prišli ste v deželo, ki je že skoro tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno v stanu preskrbovati v zimi svojih voljakov z obuvanjem in toplimi oblečili. Prišli ste v deželo,« da delujete kakor pionirji za socijalizem, da trpite in se bojujete, ki je že skoraj tri leta izpostavljena napadom svetovnih kapitalistov, katere je blokirana, katere ni vedno

IZ STRANKE

Komunistična frakcija — skupina Trst

Opazovanje se sodeži komunisti (elekcionisti in asten- zionisti) Trsta, da se nahaja tajništvo komunistične frak- cije v Delavski zbornici soba št. 17, kjer se dajajo dnevo- no od 19.30 do 21.30 in v nedeljah od 10. do 12. Informa- cije in sprejemajo društvene prispevke in nove prijave za vstop v komunistično frakcijo. Ker se mora v krat- kem izvoliti zastopnike za sestanke, ki se bo vršil v Imoli 28. t. m., se pozivlja vse sodeže, ki hočejo pripa- dati komunistični frakciji, da pošljejo čimprej svojo pri- javo za pristop tajništvu, da se smejo udeležiti volitve zastopnikov. Komunistične skupine Julijske Benetije se naproša, da javijo čimprej svojo ustanovitveno gori naved- nemu tajništvu v svrhu sklicanja pokrajinskega kon- gresa in volitve pokrajinskega odbora Julijske Benetije.

List frakcije. Sodeži komunisti so dolžni, da si naro- čijo organ frakcije »Il Comunisti«. Znesek 2 lir naj se polje kot naročnino na upravništvo lista, Bologna, Ca- mera federale del lavoro.

Domáci vestnik

Zaplenjeni. Oblast nam je zaplenila v so- boto jutraj petkovo številko. Reči svincnik je šel čez protestno izjavo jugoslovanske socijalno-demokratske stranke v Ljubljani. Brez komentarja!

Za obnovitev Krusa

Kakor smo že omenili, se je vršil v nedeljo, dne 7. t. m., v Zgornji dvorani v Komnu javen shod, katerega se je udeležila ogromna množica kraškega občinstva, med katerim je bilo precej županov iz raznih vasi. Na- men tega shoda je bil zbuditi na eni strani zanimanje kraškega občinstva, kakor tudi vladnih krogov na ne- vzdržne razmere, ki vladajo na Krasu.

Shodu je predsedoval sodr. Vrabec, ki je v zbranih besedah pojasnil namen shoda, ter dal besedo poro- čevalu sodr. Petecanu iz Trsta, da poroča o dnevnem delu. Govornik se je v obširnem referatu dotaknil vsi- vprašanj, ki se tičejo vojne odškodnine, obnove (rekon- strukcije) Krasa, vodnega vprašanja, kamnarske indu- strije, zdravstvenih razmer, kakor tudi brezposelnih in begunskih podpor. Ostro je kritiziral vladno malomarnost, katere je pustila Kras po dveh letih končane voj- ne popolnoma zrnušena in brez vsake vode. Ni izpla- čala vojnih odškodnin za oropano in uničeno pohištvo, orodje in živino. Kamnarska industrija, katere je pred vojno dala zaslužka večini kraškega delavstva, je da- nes popolnoma uničena in se nobeden ne zanima, da bi se to industrijo, ki je bogatstvo Krasa — zopet dvignilo.

Klesarji in kamolomci, so danes večinoma brezposelni ali pa delajo za bomo plačo kot dninarji. Govornik je zahteval takojšno odškodno, da ne pride do obupa med ljudstvom, ki se čuti popolnoma zapuščen.

Dotaknil se je tudi občinskih in šolskih razmer na Krasu, ki niso nič boljše. Končal je s pozivom na kra- ško ljudstvo, da se prične gibanje, ker pri italijanskih vladnih krogih je že ta navada, da kdor kriči nekaj dobi, kdor molči, je znamenje, da ničesar ne potrebuje. Radi tega priporoča, da ta veliki shod naj ne bo kajden tem- več naj se taki shodi vrše po vseh občinah, kjer naj se ljudstvo o vsem pouči.

Priporočal je zbranim, da naj si med seboj izberejo delovni odbor, ki naj bo sestavljen iz enega ali dveh zastopnikov iz vsake občine ter naj ima naložo voditi to agitacijo do končnega uspeha.

Po referatu sodr. Petecana se je vršila obširna in zelo zanimiva debata, v katero so posegli zastopniki vseh občin, ki so pojasnjevali razmere svoje občine ter izra- žali svoje misli, kako bi se dalo najlažje odpraviti. Odmev vseh govorov je bil ta, da se da Krascevega, ko smo izimeli pred vojsko. Oni nečijo ne miloščne, ne lukusa, oni hočejo le dela in kruha ter svoje hiše.

Slednji je sodrug Petecan razsumiral te zahteve in želje v sledeči resoluciji:

Zastopniki kraških občin, i komenski prebivalci, zbra- ni na shodu dne 7. novembra 1920, po razjašnjeju splošnega položaja, v katerem se nahajajo kraške ob- čine, konstatirajo povrnost vlade pri obnovitvi razru- šenih kraških občin v veliko škodo prebivalstva; kon- statirajo tudi, da v večini vseh primanjkuje pitne vode, radi česar je v nevarnosti zdravje vseh kraških občanov, zahtevajo od vladnih krogov, takojšno akcijo za odpravo proti grozeči brezposelnosti, zlasti sedaj, ko se bližajo zimskemu času. Istčasno zahtevajo splošno in odločno akcijo na podlagi dispozicije, da se čim prej naše občine postavijo zopet v normalno stanje, bodisi v upravnem, kakor tudi v javnem življenju; sklenejo, da bodo na- dalejši započeto agitacijo, dokler ne dosežejo svojih za- htev, ki so:

1. razširjenje zakona za zgradbo ekonomičnih stano- vanj, na te kraje;
2. sezidanje razrušenih hiš;
3. začetek popraviljanja javnih zgradb: šol, cest, vodo- vodov itd.;
4. povrnitev vojne škode za premočnine, orodje, živino itd.;
5. pospešitev kamnarske industrije;
6. preskrbljenje higijskega in zdravstvenega var- stva;
7. zboljšanje in ureditev aprovizacije;
8. podpiranje brezposelnih in revnih slojev.

Ta resolucija je bila soglasno sprejeta ob splošnem navdušenju navzočih, nakar se je shod zaključil. — Pri- hodnji prinesemo dalje poročilo o opustošenem Krasu.

Z vpokojece, bivše uslužbenke Južne železnice. Kon- cem meseca novembra 1920. se raztegne sistem plače- vanja pokojnine potom poštne kaznice tudi na vpo- kojenci Južne železnice; na enak način se izplačuje tudi civilne in vojaške pokojnine bivšega avstrijskega reži- ma. V pokojnici, ki spadajo pod Trst, morajo v to svrhu dvigniti svoje pokojninske knjižice 22. t. m. pri angra- fičnem uradu, ulica Sanita št. 25, III. n., vrata 28; ni na- deželi dobijo svoje knjižice pri dotičnih občinah.

Napad na vlak. Čitateljem je gotovo znano, da so bili vlaki na progi Logatec-Trst večkrat napadeni in izropani od predznih elementov. Enak napad se je ponovil tudi preteklo soboto. Okolu 4. ure jutraj je odhajal blagovni vlak iz Trsta proti Logatcu. Spremljala ga je karabinjer- ska patrula radi varnosti. Predno je vlak privozil do

kovlanskega vjadukta, je opazil sprevodnik nekoliko individuvov, ki so skočili na stopnice blagovnega va- gona, da mu odstranijo svinec in da izropajo blago. Ne- mudoma je začel streljati na nevarne tatove. Tudi ka- rabinjerjska eskorta, ki je bila opozorjena od revolver- skih strelcev, je namerila ogledati svojih pušk v smer, kjer so opravljali nepoklizeni gostje svoj poklic. Presene- čeni od puškinih strelcev so prekinili svoje delo in so izginili neznanu kam, nakar je vlak nadaljeval svojo vo- zno. Tri ure kasneje so začeli nekateri železniški delavci, ki so opravljali svoje delo v bližini barkovljanskega predora, zamoloko stekanje. Po kratkem iskanju so našli v železniškem jarku žilnega mladeniča, ki se je zvil od bolečin v mlaki krvi. Kmalu nato so bili obveščeni bližnji karabinjerji in rešila postaja. Na lice mesta do- šli zdravnik je dognal, da ima ranjenec prestrlešno levo stegno od puškinih strelcev. Dotičnik je Giuseppe Bel- lini, bivačev v Trstu, v ulici della Guardia. Zatrjuje, da je bil obstrlejen, ko je hotel skočiti v vagon. — Po naro- čilu zdravnika so ga odpeljali v mestno bolnico, kjer je bil sprejet v 9. oddelku. Njegov položaj je jako nevaren. Sodijska oblast ga pridno zaslišuje in upa, da bo pri- šla ostalim napadalcem vlaka kmalu na sled.

Razdeljevanje žilov za ta teden.

Aprovizacijski konzorcij za mesto Trst in oko- lico bo razdelil val ta teden proti priščitjenju šte- 32 živilske izkaznice sledeče predmete:

- Na odmerke:
- testenine: 50 dkg a L 1.90 kg;
 - koruzna moka: 40 dkg a L 0.90 kg;
 - moka za kruho: 20 dkg a L 0.75 kg;
 - riž: 25 dkg a L 2.20 kg;
 - sladkor: 20 dkg a L 6.75 kg;
 - olje: 20 cl a L 10.

VIŠJI KULTURNI SVET

BARKOVLJE

Podružnica »Ljudskega odra« je sklicala za pretekli četrtki predavanje. Predaval je sodr. Petecan o nalo- gah in metodah naših stankinskih organizacij pred vojno in o nalo- gah v sedanjih revolucionarni dobi.

Prodavatelja so številni poslušalci pazno poslušali in mu ob zaključku burno odbravali. Barkovljanski so- drug so izrekli željo, da bi se v kratem priredilo spet drugo predavanje.

Delavski pregled

Narodni svet zveze stavbniških delavcev v Italiji

V nedeljo 13., 14. in 15. novembra se je vršil v Milanu napovedani narodni svet, kateri je bil sestavljen v zni- slu zveznih pravil. Na tem zborovanju je bilo zastopa- nih 46 deložnih in okrajnih Sindikatov.

V predsedstvo so bili izvoljeni sodr. Rosso iz Bolegne in Bresatz iz Gradisce. Pri prvi točki je sodr. Quaglino podal poročilo o zveznem delovanju od zadnjega zbra- do danes. Iz poročila je razvidno, da ima Zveza danes v celih državah 1687 skupin z okroglo 200.000 članov, ki so razdeljeni v 46 Sindikatov. Zveza ima zraven tega še sedem meddelžnih zveznih tajništev in sicer v Trstu, Padovi, Bologni, Milanu, Regio Emilia in Turinu.

Zveza je imela v tem letu 700 mezdnih gibanj, med tem 134 stav.

V finančnem oziru je Zveza tudi napredovala; v tem letu je Zveza imela 1.202.009.15 lir dohodkov in izdatkov 707.992.72 lir. Prebivate blažine znaša skupno s pribli- kom lanskega leta 621.307.32 lir. — Poročilo se po jed- natu in obširni debati vzame naznanje, ter se Zveznemu vodstvu izreče zahvalo za njegovo delovanje.

Pri drugi točki so poročali sodr. Munari, Flor, Cat- talan in poslanca Bonita in Ghezzi o delavni krizi, o brezposelnosti in o obnovi od vojne opustošenih dežel. — Vsi govorniki so oistro kritizirali malomarnost in ne- sposobnost meščanske vlade, ki je nesposobna ali pa noče rešiti teh vprašanj, ki so vitalnega pomena za vso državo. — Iz poročil je razvidno, da je samo v treh Benetijah skor 70.000 brezposelnih delavcev, čeravno je tamkaj na tisoče razrušenih hiš.

Poročevalci so v zmislu svojih referatov predlagali skupno resolucijo, v kateri konstatirajo popolno zama- ranje od strani vlade vseh vprašanj, ki se tičejo re- konstrukcije javnih del, stanovanjske bede in velike brezposelnosti.

Pozivljajo strankine institucije — politične in gospo- darske, da energično zahtevajo od vlade:

- a) takojšnjo preskrbo finančnih sredstev, da zagotovijo tisočim in tisočim brezposelnim delavcem v treh Be- netijah delo in kruh, ter da pospeši rekonstrukcijo po- rušenih hiš;
- b) da odloži ta dela razrednim delovnim zadrugam, ter jim zagotovi finančna sredstva;
- c) obvezati vlado, da takoj raztegne zakon, ki olajša zidanje ekonomičnih stanovanj, tudi na nove dežele;
- d) da začne izplačevati podpore brezposelnim delav- cem, ter da raztegne tudi na nove dežele tozadevne za- kone in da prizna strokovne brezposelne blažine v teh deželah.

V slučaju, da vlada ne ugodí tem zahtevam, se poziv- lja gorimeneje institucije, da dajo vso svojo podporo in solidarnost tisti akciji, kakor bodo organizacije iz treh Benetij smatrale za potrebno.

O referatih, kakor tudi o resoluciji se je vršila obšir- na debata, v katero so posegli razni sodrugi, med ka- terimi tudi sodr. Petecan, kateri je v jedrnatih besedah orisal situacijo, v kateri se nahajajo prebivalci v Julij- ski Benetiji. V slednji so cele slovenske občine še po- popolnoma porušene in prebivalstvo je podvrženo bedi in pomanjkanju.

Pri tretji točki se je razpravljalo o ustanovitvi splošne produktivne stavbniške zadruge za vso državo pod o- kriljem zveze stavbniških delavcev. Pri tej točki sta po- ročala poslanca sodr. Quaglino in Canavari. Prvi go- vornik je najprej pojasnil sklepe zadnjega zveznega zbra- zora, kateri je naložil zveznemu vodstvu prečno na- logo, da izdelava pravila za ustanovitev Zvezne stavbne zadruge za vso Italijo. Namen zadruge je, odpraviti vse privatne podjetnike in špekulante, ter izročiti delavcem samim pod okriljem njihove organizacije vso stavbena dela, samo na ta način se bo odpravilo nevarno izko- riščanje delavcev, kakor tudi vsega prebivalstva — od

strani privatnih špekulantov. — Zadruge, ki so že usta- novljene in ki stojé na stališču razrednega boja, se la- hko pridružijo naši zadruzi ter se bo z njimi dogovorilo delalo. Zadruge, ki se bodo temu upirale, se bo smatra- lo za naše sovražnice in se bo z njimi postopalo kakor privatnimi podjetniki.

Dobiček te naše zadruge bo šel v splošno korist stavbniških delavcev, za socialno zavarovanje in oskr- bo, za izobrazbo itd. Le 25% dobička se bo razdelilo med člane, ki so se delali.

Član zadruge postane lahko vsak, ki je član naše stro- kovne organizacije.

Sodr. Canavari je prečital in pojasnil obširna zadru- na pravila, v katerih so pojasnjene vse dolžnosti in pra- vice članov Zveze. — Zadruha bo v zmislu teh pravil organizirana na podlagi sedanjih strokovnih organizacij, to je: v vsaki vasi se ustanove skupine. Vse skupine se združijo v deželne zveze, in vse zveze so združene v centralni zvezi (Ko bodo ta poročila od vlade odobrena, jih prevedemo tudi na slovenske člane). Tudi pri tej toč- ki se je vnela živahna debata na kar se je soglasno spre- jelo pravila in se je naročilo zveznemu vodstvu, da čimprej pripravi vse potrebno, da bo zadruha prihodnjo pomlad pričela z rednim delovanjem.

Pri četrti točki je poročal sodr. Cabrinu o organizaciji emigrantov (izseljencev). Zastopal je stališče zadnjega zveznega zbora, da se mora zahtevati večje varstvo iz- seljencev, zlasti kar se tiče delovnih pogojev in pravic v inozemstvu. Priporoča naši zvezi da poleg strokovnih tajništev postavi tudi tajnika za izseljence v vseh ob- mejnih centrih. Po obširni debati, v katero je posegle dvanajst govornikov in med njimi tudi sodr. Petecan, ki je povdarjal potrebo, da se vstopi v stik tudi z delav- skimi organizacijami v Jugoslaviji, kakor tudi z vladnimi vrhovi, da se medsebojno reši ta vprašanja preden se bo pričelo izseljevanje delavcev v Jugoslavijo, kjer bo precej dela in zaslužka in kjer se bo gotovo iskalo de- lavcev iz Italije.

Pri peti točki se je izvolilo 25 delegatov za kongres Splošne delovne zveze v Italiji, ki se bo vršil koncem januarja 1921. — Za Julijsko Benetijo sta bila izvoljena sodr. Petecan in F. Furlan.

Pri zadnji točki se je sprejelo več predlogov: v enem se obseja politično reakcijo, ki vlada v Italiji, ter se za- hteva izpustitev iz zaporov anarhista Malatesta. V dru- gem se zahteva sklicanje izrednega »Narodnega sveta«, ob priliki kongresa Splošne delavske zveze, — na kate- rem se bo sklepalo o stališču, katerega zastopajo naši delegati na omenjenem kongresu.

Tretji predlog zahteva sklicanje konference opekar- skih delavcev, na kateri se bo sklepalo o enotni delavni pogodbi za vse opekarске delavce v Italiji. Ta konferen- ca se bo vršila v drugi polovici decembra t. l. V četr- tem predlogu se priporoča proučevanje ustanovitve to- varniških svetov tudi za stavbno obrt.

Ko se je vse to rešilo se je zborovanje zaključilo ob splošni zadovoljnosti vseh navzočih.

Okrožnica

Sodrug čestarji!

Na podlagi tu priloženega poročila o kongresu vrše- čem se dne 14. t. m. v Delavski zbornici v Trstu, vabi- mo člane Cestarskega sindikata Julijske Benetije na sledeča zborovanja:

Sodruge stanujoče v Idriji in na Krasu za v nedeljo, 28. novembra, ob 13. uri v Ljudski dom v Pazin; sodruge s Furlanskega, Karnije in z onega dela Krasa, ki je bližje Gorici, kakor Pazinu za v nedeljo 8. decem- bra, ob 12. uri v Delavsko zbornico v Gorici.

- Dnevni red teh dveh sestankov je sledeči:
1. Poročilo o delovanju in gmošnem stanju Sindikata;
 2. razprava o zahtevah, katere homo predložiti vladi v svrhu izenačenja s sodrug čestarji iz kraljevstva;
 3. citate in odobritev društvenega pravilnika;
 4. ustanovitev pokrajinskih skupin Sindikata in toza- devna izvolitev zaupnikov skupin;
 5. izvolitev Sindikalnega sveta in osrednjega odbora;
 6. raznoterosti.

Pozor! Zaupniki in člani vodilnega sveta se morajo zagotovo udeležiti teh sestankov.

S komunistični pozdravi

Cestarski sindikat Julijske Benetije.
Andrea Benčić, začasni predsednik.

Za Tiskovni sklad „Dela“

Sodrug nabrali v Komnu pri čaši te- rana v nede 7. t. m.

- Nabrano na zadnjem sestanku podruž- nice »Ljudskega odra« Sv. Jakob-Trst: Bezeljak Jožef L 10, Abram Valentin L 5, Babič Josip L 2, Mešek Valentin L 2, Marx Ivan L 2, Matenčič Josip L 5, Rebula Sigismund L 2, Kranjc Antn L 2, Domati petelin L 2, Kante Josip L 3, Skupaj 35.—
- Korist od vesel e »Ljudskega odra« Sv. Ivan-Sovrnišče za naše socijal- stično časopisje 100.—
- Skupaj 195.—
- Prej izkazanih 2666:85
- Skupaj 2861:85

Komunistično posojilo

Pri naši upravi je podpisala komunistično po- sojilo: Politčna organizacija v Sovodnjah L 25.

DAROVI.

Za zaprtega sodr. A. C. darovali kontoveljski sodrugji na nabiralno polo I.: N. 10 L, Danev Jakob 2 L, Martelan Just 4 L, Štoka Franc 2 L, Reja Viktor 2 L, Štoka Ivan 2 L, Alojz Ban 2 L, Andrej Starc 2 L, Cjak Angel 1 L, Praselč Ivo 1 L, Jože Starc 1 L, Gerlan Josip 1 L, Starc Martin 1 L, Starc Simon 1 L, Starc Jakob 1 L, Starc Josip 5 L, Starc Karl 5 L, Puntar Kristijan 1 L, Puntar Andrej 1 L, Starc Simon 1 L, Danev Andrej 1 L, Anton Starc 1 L, Cjak Mihael 2 L, Štoka Angel 1 L, Danev Ferdinand 2 L. — Skupaj 53 L.

Iz dežele

AJDOVŠČINA.

Sestanek za ustanovitev politične organizacije.

Dne 7. t. m. smo imeli tu velenen sestanek v svrhu ustanovitve politične organizacije za Ajdovščino in oko- lico. Prisotnih je bilo 35 strokovno organiziranih delav- cev tega okraja. Zborovanje je otvoril sodr. Alojzij Grill (Ajdovščina) in razložil njega namen. — Nato je predsednik podal besedo sodr. Alojziju Brožu, ki je se- natančneje pojasnil politični položaj in vzkroke potrebe politične organizacije. Vsa delavci in delavka — je re- kel — mora biti tudi politično organiziran(a). Strokovna organizacija brani delavcu gospodarsko eksistenco, poli- tična pa ga usposablja za politično borbo. Nam delav- cem je potrebno, da si ohranimo ne samo mesto v sedanj- dobi ampak tudi v svetovni zgodovini. Vsa delavci in delavka bodi pripravljena) ne samo za boj proti doma- čemu kapitalu ampak tudi proti kapitalu celega sveta. V boju za končno zmago moramo pomagati vsi. Naj je delavec katere si bodi narodnosti, on je suženj kapitala. Zatega delj se moramo vsi proletariati eno in ozirom na na- rodnost, združiti k edinstvenemu delu: osvoboditvi pro- letarijata izpod kapitalističnega jarma. Kakor je že kli- cal naš veliki Karl Marx.

Proletariati vseh dežel združite se!

Sodrugji in sodrugice! Vsa na svoje mesto. V vrste or- ganiziranega proletarijata!

Zveza Sovjetska Rusija!

Zveza Tretja internacionala!

S temi besedami je sodr. Brož končal svoj govor, nakar so zborovalci izvolili začasni odbor politične organiza- cije, Socialistične sekcije za Ajdovščino in okolico. Iz- voljeni so bili: Alojzij Brož, tajnikom, Franc Kalin, taj- namestnikom, Alojzij Grill, blaginikom, Franc Lulic in Kristjan Kompare zaupnikom; članom odbora: Matevž Samsa, Ignac Jirže, Roman Saplja, Jože Zigon, Stelan Kompare, Franc Kompare; preglednikom računov pa: Henrik Kostenapfel in Ernest Bevč.

Z izvolitvijo odbora se je končalo to važno zborovanje.

Delavcem in delavkam iz Ajdovščine in okolice! Ravno v tej dobi je nujna potreba, da se delavstvo tudi politično organizira. Boj delavstva prehaja čezdalj bolj na politično polje. Zahtevje proletarijata po zbolj- šanju življenjskih pogojev se morejo spopiliti le z osvob- ojitvijo politične oblasti. Zato nam je že sedaj potrebna poleg strokovne tudi politična organizacija, ki bodi da- nes vodilnica in izhodišče celokupnemu delavskemu gi- banju, jutri pa, po zavzetju oblasti, postani važen organ v komunističnem družabnem redu!

Zato vsi v Socialistično sekcijo. Delavci in delavke! Pritegnite v politično organizacijo tudi kmete, svoje so- terpine!

Tukajšnja politična organizacija socialistične stranke priredi v nedeljo 28. t. m. javen shod, na katerem bo po- ročal sodrug Regent iz Trsta. Čas in prostor, kjer se bo shod vršil objavimo že pravočasno.

GORICA.

Pretekli ponedeljek je izbruhnila mezdana stavka mizar-jev. Stavke se udeležujejo mizarji iz Gorice in Solka- na; izključeni so le delavci, ki so zaposleni pri stavbi- ski zadruzi za Julijsko Benetijo. Stavke se nadaljujejo kompaktno. Vsa dan se vršijo zborovanja stavkojčih. V sredo se je vršilo zborovanje, na katerem sta govorila tudi tajnik Delavske zbornice sodrug Štola in sodr. Kosič. Prisotni delavci so sledili njiu izvajanjem z naj- večjim navdušenjem. Gospodari se sicer obnašajo, ka- kor da jim stavka ne dela nobenih skrbi, toda gotovo je, da jim je to gibanje bolj neprijetno kot delavcem. Na zborovanju so govorili tudi nekateri stavkajoči delavci, kateri so med drugim priporočili prisotnim poslušal- cem največjo solidarnost in kompaktnost, nakar se je zborovanje zaključilo.

SOLKAN.

Na plan bratstvo med delavskimi narodi! Tako se glasi v marsikateri številki »Dela«. Iz mar- sikater vavice se v delavskem listu čita tak ali podoben poziv. Le solkanskih sodrugov delo in trud malo ali skoraj nič ne odmevata, kakor da bi ne bilo za nas sol- kance v listu kotička. — Ne, ravno nasprotno. Potruditi se je treba, vzeti pero v roke in odmevalo bo tudi naše delo in trud daleč naokoli in zuali bodo tovariši in tovaršice po deželi, da tudi solkanski trpin vstaja, da ne spi, da se tudi on otresa jarma kapitalističnega gospodarstva.

Ustanovitvi smo si »Ljudski oder« s pevskim in tam- burškim odsekom, ki deluje še precej dobro. — Stari kakor mladi sodrugji vršijo? vestno svojo dolžnost. Mladi tamburšaji delujejo na vseh poljih vztrajno in po- zrtvovno.

Naša dekleta ne zaostajajo. One se trdno drže in ob strani mladenčev pomagajo po svojih močeh pri pro- svetnem in osvobodilnem delu solkanskih proletarcev. In ti solkanski kmeti, in zraven še vsi oni, ki dvomite o zmagi sužnjem nad gospodariji, ki dvomite o zmagi de- lavca in kmeta nad izkoriščajočimi tovarnarji, velepos- estniki, trgovci in verziniki, ki dvomite nad resnico in odlašate, d abi se pridružili v vrste organiziranih delav- cev in kmetov, ali ste že na razpotju?

Ali vas ni petletno klanje prepičalo kaj je in kako vlada kapitalistični režim?

Ali ste že pozabili na one britke ure, ko ste zapu- ščali ženo in otroke doma v bedi in pomanjkanju, ne- vedno ali se še kdaj povrnete med svoje dražje?

Kar na debelo so vas gnali na bojišče, da ubivate svoje lastne brate. Ene v Galicijo in na Poljsko, druge v Srbijo, da streljate na Ruše in Srbe. Cujtel! Gnali so vas na fronto, da ubijate svojega brata, brata po krvi in trpljenju. Zopet druge so vas tirali na jugozapad, da streljate na svojega sosedo, s katerim ste danes pri- šli na živite skupno življenje.

Da se ne spominjate več na one dneve, ko se je brez- delna gospoda veselila in se šopirila ob polnih mizar, medtem ko ste se v lačni in žejni zamazani in raztrgani, mučili v okopih in stroških jarkih? — Na dabo, ko so vaše žene in otroci umirali gladu v begunskih barakah — ste pozabili.

In še danes ni gospoda sita vaše krvi! Ona še vedno pobija delavce in požiha delavske dome. Vi veste kaj se je godilo v Trstu, v Pulju in drugih mestih.

Zato, vsi vi, danes še v dvomu in na razpotju: V naše vrste! Edino komunistične organizacije se borijo proti tlačiteljem in izkoriščevalcem za osvobodjenje delavca, kmeta in vojaka, za osvobodjenje žene kakor moža, mlade- ke kakor mladeniča.

„Raztržem vezi, ki me vežejo s smrtjo in grem, ter si poiščem življenja“, je zaključil Bole v svo- jem sru in se obrnil k starcu.

Kdaj pa povlečemo spet iz morja, Tomažek? je vprašal. Starac se je nasmehnil, prižgal kratko pipico in odgovoril: „Kadar bo ura minila, če ne prej. Sedaj pa sedite in počivajte! Jaz bom pa pazil, da nam ne uidejo in plašil“. Barka se je spet zasuskala in jo krenila v krogu okoli mreže. A starac je bil z veslom po vodi, da je voda pljuskala daleč na okoli in da so ribe plašno be- gale po zaprtem prostoru.

„Ej, ribica... ej, ribica... kdaj te bom ujel? je zapel z onega konca koncipient Glavina in po- gledal Vido. Ta pa mu skrivnostno nemigne: „Že, če je še kaj šampanja ostalo v kozarcu.“

„O, še čutim po žilah moč, gospodična Vida, šel!“ ji zatrjuje on čisto resno a ona ne odgovori več. Zagledala se je bila zopet v fanta, ki je stal sredi barke in tolkel z debelim kolcem v kame- nito, okroglo posodo. V nji je hreščalo in hu- stalo, kakor da bi tri kdo morske školjke.

Oklenimo se vsi skupaj politične, strokovne, gospo- darske in kulturne organizacije. V nobeni hiši, v nobe- ni koči, pri nobeni družini naj ne manjka »Dela«, list delavcev in kmetov Julijske Benetije, glasilo ročnih in umskih delavcev tega ozemlja. — Tja, kamor »Dela« ni še prodilo, moramo mi razširiti delavski list.

Danes ni več časa za paradno društvo. Danes, ko gre za vlado delavca in kmeta, se mora zediniti da bomo močnejši in silnejši. — Moramo se organizirati! Da po- splešimo zmago in osvobodjenje proletarijata.

Zivelo bratstvo med narodi! Pozdrav tebi ruski brat!

Zivela rdeča mladina. Solkanski tovariši.

PO SVETU

Človeške kosti stare 15.000 let. Veliko zanimanje ka- žejo znanstveniki radi odkritja podzemeljske jame na Francoskem, v kateri se nahajajo fosilni (okamenje) se- salceve vstevši tudi ljudi, ki so živeli najmanj pred pet- najst tisoč leti. Odkritje je izvršil kalifornijski arheolo- gist Jack Bouillhot. — Louillhot je imel zaposlenih ne- koliko delavcev, ki so prekopavali zemljo. Ko so sledili žili vulkaničnega kamena v bližini Retournacu (Haute Loire) pod direkcijo Bouillhota, so delavci naleteli na zemeljsko votlino, kar so smatrali za jamo. Dvajset čevljev dolgi kapniki so viseli od stropa in ozek potokč je šumjal po dnu. Na ekstremnem koncu jame se je našel kupa kosti in zob. Nekateri poslednjih so bili sko- ro dvajset palcev dolgi. — Francoski geologi, ki so o- biskali odkrito jamo so mnenja, da ko so ognjeniki gore Vclav bruhali svojo pogosto lavo, je slednja dospela do omenjene votline in zalila vhod ter tako zaprla izhod onim, ki so se nahajali v njej.

Zaloge zlata v Rusiji. Mnogo so že pisali o ruski zalogi zlata. Koncem leta 1917. je znašala ta zaloga čez 1292 milijonov rubljev. Veliko zlato so pa že